

Sisällys

Esipuhe	11
Johdanto	13
Zacharias Topeliuksen lyhyt elämäkerta	17
Moppe – kertomus empatiasta	21
Itsensä voittamisen periaate.	23
Lapsi oppii jäljitellen.	24
Leikki on omaehtoista etsivää oppimista.	27
Lapsuuden oma laatu	28
Parempi tie	31
Kaikki ajallaan	33
Esiopetuksen tavoitteet keskittyvät liikaa älylliseen kasvatukseen	34
Lapsen maailma on kokonainen	36
Sanat itävät lapsen sydämessä	38

Noora, joka ei tahtonut olla lapsi	41
Nöyryyden menettäminen	42
Millainen on kuusivuotias lapsi?	43
Esiopetuksessa on keskityttävä tahdon ja tunteen kasvamiseen	45
Luontaiset tilanteet opettavat parhaiten	48
Milloin lapsi on kypsä kouluun?	52
Opetussuunnitelmissa ei huomioida tarpeeksi ikäkautista kehitystä	55
Kasvattaja on kuin puutarhuri	56
 Luonnon salaisuus	 59
Lapsi uskoo lujasti hyvyyteen	61
Kirja synnytti lapsuuden	62
Tuhoaako televisio lapsuuden?	64
Sähköinen äänentoisto ei pysty myötäelämään	67
Valmis kuva ei ruoki mielikuvitusta	68
Liukuvat arvot saavat aikaan heikon identiteetin ...	72
Miksei ihmistaimen anneta juurtua?	74
 Vattumato	 77
Hyvyys kannattaa	78
Koulu ei kasvata kokonaisvaltaisesti	79
Opettajan pedagoginen vapaus tuo hyviä tuloksia. . .	81
Koulut voivat oppia toisiltaan	84
Ovatko koulutuksen arvot vääristymässä?	85
Yksipuolinen ymmärryselämän viljeleminen on luonnotonta	86

Koivu ja tähti	89
Yrittäminen ja odottaminen palkitaan.....	90
Jämerään rakkauteen sisältyy rajat.....	92
Muisti on sisäisen toiminnan taito.....	97
Kasvun rauha on hedelmällinen kasvun lähtökohta .	98
Lapsuudesta puhkeaa nuoruus.....	102
Satu Adalmiinan helmestä	105
Kunnioituksen puute kovettaa sydämen.....	109
Riitänkö minä?.....	111
Kasvatus on tulen sytyttämistä... ..	112
...ei astian täyttämistä.....	116
Nuori ymmärtää taimen tavoin, että aurinko paistaa.....	118
Totuuden helmi	121
Lopulta oikeus voittaa.....	122
Antiikin ihanteet.....	123
1. <i>Totuudellisuus</i>	123
2. <i>Kauneuden ihanne ja tunne</i>	126
3. <i>Hyvyyden ihanne ja tahto</i>	130
Koko tietovirtaa ei voi kahlata läpi.....	134
Pölyt ja rihkamat on siivottava pois.....	136
Kirjallisuus ruokkii nuoren kasvavaa tunnenälkää .	137
Mistä satuja saadaan?	139
Liika erikoistuminen vaarantaa kokonaisuuden hahmottamisen.....	140
Käsittäminen tarkoittaa käytännössä tekemistä. ...	143

Viekö liika tieto tilan arvoilta ja luovuudelta?	144
Puuttuuko meiltä ilo ja ilon filosofia?	146
Ilo on elämän ihmeläke	149
Ole hyvä köyhille	151
Yltäkylläisyys voi johtaa vääränlaiseen ylpeyteen . . .	152
Myötätunto on kärsivän lähelle tulemista	154
Kasvun suunta: kevyt tietämys, sairas mielikuvitus ja murtunut terveys?	156
Rosvopäällikkö Rasavillius	159
Anteeksi antamisen taito	161
Kasvatetaan juuret ja siivet	162
Ilon merkitys elämässä	163
Opetus kätkeytyy kertomukseen kuin tuoksu kukkaan	166
Satu Sikusta ja hänen urheudestaan	169
Inhimillisyyteen voi kasvaa	170
Pelastusrenkaana rento suhtautuminen työhön	170
Kutsumuksellisuus luo työlle raamit	173
Hetken innostus on kuin olkituli	175
Pikku Matti ja sympatia köyhiä kohtaan	177
Kenen joukossa seisot?	178
Lasta ei voi ohjelmoida	179
Pedagogiikkaan hoitava ote?	180
Laatuaikako avuksi?	181
Miekka ei syrjäytä kirjaa eikä auraa	184

Valteri Taivasmäen Sokerimaassa	187
Mäkeä lasken, vaaroja uhmaan.	189
Mielikuvitus rikastaa tilannekohtaista käyttäytymistä	190
Miten mielikuvitusta kasvatetaan?	195
Steinerpedagoginen näkökulma mielikuvitukseen ..	200
Mielikuvituksen teorit ja ihmisen kokonaisuus ...	206
Mielikuvitus ravitsee tiedon ja tekee sen eläväksi ..	208
Oppinut poika	209
Kirjaviisaus ei kannattele.	212
Johtaako yksilöllisyyden korostaminen todelliseen yksilöllisyyteen?	213
Kasvattajat, älkää olko orjia!	214
Kylvön menestys on maassa	215
Tähtien turvatit ja elinikäinen kasvu	219
Sotaa ei voi pyhittää	220
Kasvata ja kehitä itseäsi!	221
Mikään yksipuolisuus ei ole hedelmällistä.	224
”Mutta suurin niistä on rakkaus”	226
Päätäntö	229
Lapsen ominaislaatua on kunnioitettava	230
Kasvatuksen on oltava monipuolista ja luonnonmukaista	231
Toisenlainen koulu Topeliuksen tapaan.	234
Kirjallisuutta	239